

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel- linen
1	HE	Euroopan neuvoston erioikeuksista ja vapauksista tehdyn yleissopimuksen kolmannen lisäpöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	Lisäpöytäkirjalla täydennetään Euroopan neuvoston erioikeuksista ja vapauksista tehdyn yleissopimuksen määräyksiä Euroopan neuvoston kehityspankin osalta. Suomi on kehityspankin jäsen. Lisäpöytäkirjassa myönnetään kehityspankille erioikeuksia ja vapauksia, joiden hyväksyminen ja voimaansaattaminen Suomessa edellyttää eduskunnan suostumusta.	UM	16	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
2	HE	Yhdistyneiden Kansakuntien ja sen yhteydessä toimivan henkilöstön turvallisuutta koskevan yleissopimuksen valinnaisen pöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	Pöytäkirjan pääsisältönä on Yhdistyneiden Kansakuntien ja sen yhteydessä toimivan henkilöstön turvallisuutta koskevan yleissopimuksen soveltamisalan laajentaminen ja sopimukseen nykyisin sisältyvästä ns. laukaisumekanismista luopuminen.	UM	17	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
3	HE	laiksi päätöksenteosta kansainvälisen avun antamisessa ja vastaanottamisessa	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki, joka sisältäisi säännökset kansainvälistä apua annettaessa ja pyydettyä noudatettavasta ylimpien valtioiden päätöksentekomenettelystä. Lakia sovellettaisiin päätettäessä avusta Euroopan unionin yhteisvastuulausekkeen ja keskinäisen avunannon lausekkeen tilanteissa. Lisäksi lakia sovellettaisiin ylimpien valtioiden päätöksentekoon, joka koskisi merkittäviä sotilaallisia voimavaroja tai sotilaallisia voimakeinoja sisältävää apua. Lakia sovellettaisiin myös avusta päättämiseen silloin, kun apu on ulko- ja turvallisuuspoliittisesti merkittävää taikka laajakantoista ja periaatteellisesti tärkeää. Päätöksenteosta muissa tilanteissa säädettäisiin toimialakohtaisessa lainsäädännössä. Hallitusohjelma: Ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikka: Suomi vahvistaa asemaansa heikentyneessä turvallisuustilanteessa - Hallitus tarkentaa puolustusyhteistyötä ja kansainvälistä apua koskevaa lainsäädäntöä vastaamaan kansainvälisen yhteistyön tarpeita.	UM	17	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
4	HE	kansainvälisen yleissopimuksen kaikkien ihmisten suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta hyväksymisestä ja laiksi yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi vuonna 2006 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen kaikkien ihmisten suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta, jonka Suomi on allekirjoittanut helmikuun 6 päivänä 2007. Yleissopimus koskee oikeutta olla joutumatta tahdonvastaisen katoamisen uhriksi, ja velvoittaa sopimuspuolet kriminalisoimaan tahdonvastaisen katoamisen.	UM	26	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
5	HE	Euroopan unionin ja Kazakstanin tasavallan välisestä tehostetusta kumppanuus- ja yhteistyösopimuksesta	Sopimuksen on tarkoitus korvata Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Kazakstanin välinen kumppanuus- ja yhteistyösopimus vuodelta 1999 ja syventää EU:n ja Kazakstanin välisiä poliittisia ja taloudellisia suhteita merkittävästi.	UM	23	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
6	HE	laiksi turvatoimista oikeushallinnon viranomaisissa	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki turvatoimista oikeushallinnon viranomaisissa. Laki korvaisi nykyisen turvatarkastuksista tuomioistuimissa annetun lain. Lakia sovellettaisiin tuomioistuihin, suullisia käsittelyjä hallintolainkäyttölain nojalla järjestäviin viranomaisiin, valtion oikeusaputoimistoihin, syyttä-jänvirastoihin, Ahvenanmaan maakunnansyyttäjänvirastoon, ulosottovirastoihin, Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastoon ja Rikosseuraamuslaitoksen yhdyskuntaseuraamustoimistoihin. Laissa säädettäisiin oikeushallinnon viranomaisissa turvatarkastajina työskentelevien toimivaltuuksista. Toimivaltuuksien myöntämisen edellytyksenä olisi asianmukaisen koulutuksen suorittaminen ja tehtävään määrääminen. Turvatarkastuksen järjestäminen olisi asianomaisen viranomaisen harkinnassa, mutta oikeusministeriö voisi eräissä tapauksissa erityisestä syystä päättää turvatarkastuksen järjestämisestä. Laki on tarkoitettu tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.	OM	14	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei
7	HE	valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä. Ehdotetulla lailla toteutettaisiin valtion oikeusaputoimistojen rakenneuudistus siten, että muutosten jälkeen Suo-messa olisi kuusi virastoina toimivaa oikeusapu- ja edunvalvontapiiriä. Muutoksen jälkeen oikeusapu- ja edunvalvontapiirejä johtaisivat päätoimiset määräaikaiset johtajat, joiden apuna toimisi avustavaa henkilökuntaa. Oikeusaputoiminta ja edunvalvontapalvelut muodostettaisiin rinnakkaisiksi toiminnoiksi. Vuonna 2002 voimaan tullut laki valtion oikeusaputoimistoista ja vuonna 2008 voimaan tullut laki holhustoimen edunvalvontapalveluiden järjestämisestä kumottaisiin. Laki liittyy hallituksen kivijalkahankkeeseen "Oikeudenhoidon uudistamisohjelman toimeenpano" ja on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä lokakuuta 2016.	OM	8	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel- linen
8	HE	kuluttajansuojalain muuttamisesta sekä laeiksi asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä ja eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä (asuntoluottodirektiivin täytäntöönpano)	Esityksellä pannaan täytäntöön asuntoluottodirektiivi. Lisäksi tehdään eräitä kansallisten luotto-markkinoiden kehittymisen vuoksi tarpeellisia lainsäädäntömuutoksia liittyen mm. kuluttajille myönnettäviin ns. vertaislainoihin.	OM	14	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
9	HE	tuomioistuinten ulkopuolella tapahtuvaa rikosasioiden käsittelyä koskevan uudistuksen voimaannpanosta sekä eräiden siihen liittyvien lakien kumoamisesta ja muuttamisesta	Rangaistusmääräys- ja rikesakkomenettelyt korvataan uudella tuomioistuimen ulkopuolisella rikosasioita koskevalla menettelyllä.	OM	19	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei
10	HE	vankeuslain, tutkintavankeuslain ja yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain muuttamiseksi	Esityksessä ehdotetaan vankien taloudellisia etuuksia koskevien säännösten muuttamista siten, että etuudet määräytyisivät nykyistä tasapuolisemmin erilaisissa toiminnoissa. Lisäksi ehdotetuilla säännöksillä yksinkertaistettaisiin vangeille maksettavien etuuksien laskentaa ja maksamismenettelyä. Samalla tehtäisiin vähäisiä täsmennyksiä vankeuslakiin, tutkintavankeuslakiin ja yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annettuun lakiin.	OM	21	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
11	HE	koko rangaistusta suorittaville tarkoitetusta valvontaseuraamuksesta ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki koko rangaistusta suorittamiseen liitettävän valvonnan täytäntöönpanosta. Tuomioistuin voisi päättää, että vakavista rikoksista tuomittu rikoksenuusija suorittaisi koko rangaistusajan vankilassa (RL 2 c luvun 11 §), johon liitettäisiin kahden vuoden valvonta. Valvonta olisi uusi osa koko rangaistusta suorittaville tarkoitettua rangaistusta. Esityksellä pyritään tehostamaan vakavaan väkivaltaan syyllistyneiden rikoksenuusijoiden valvontaa ja tukemaan heidän valmiuksiaan rikoksettomaan elämään. Samalla tehtäisiin tarkennuksia rikoslakiin ja joihinkin muihin lakeihin.	OM	24	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei
12	HE	tuomioistuinlaiksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi	Tuomioistuimista ja tuomareista säädettäisiin jatkossa lähtökohtaisesti vain lailla. Asetuksen tasoisesta sääntelystä pääsääntöisesti luovuttaisiin. Tarkemmat määräykset tuomioistuinten toiminnan järjestämisestä annettaisiin kunkin tuomioistuimen työjärjestyksessä. Päällikkötuomareiden virat täytettäisiin pääsääntöisesti määräajaksi. Korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden presidentit nimitettäisiin kuitenkin vakinaisesti. Esityksessä ehdotetaan tuomareiden koulutuksen kehittämistä. Hovioikeuksissa, hallinto-oikeuksissa, vakuutus oikeudessa, markkinaoikeudessa ja työtuomioistuimessa voisi olla koulutusvirkoina asessorin virkoja, joihin nimitettäisiin määräajaksi. Koulutuksen suunnittelusta vastaisi riippumaton tuomarinkoulutuslautakunta. Hallitusohjelman toimeenpano: Sisä- ja oikeusasiat.	OM	7	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
13	HE	laiksi vaalilain muuttamisesta	Vaalilakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös vaaliviranomaisten velvollisuudesta toimia puolueettomasti ja vaaliviranomaisina toimivien henkilöiden esteellisyyden arviointia selkeyttäviä säännöksiä.	OM	4	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
14	HE	maakaaren muuttamisesta (sähköiset panttikirjat)	Maakaarta (540/1995) ehdotetaan muutettavaksi siten, että uusista kiinnityksistä annettaisiin vain sähköisiä panttikirjoja ja sähköisiä panttikirjoja ei enää muutettaisi kirjalliseen muotoon. Samalla ehdote-taan muutoksia, joilla edistettäisiin vanhojen kirjallisten panttikirjojen muuntamista sähköisiksi.	OM	7	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
15	HE	ulkomaalaislain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislakia, lakia ulkomaalaisrekisteristä, hallinto-oikeuslakia ja lakia korkeimmasta hallinto-oikeudesta. Tavoitteena on luoda edellytyksiä sille, että kansainvälistä suojelua koskevat valitusasiat olisi mahdollista käsitellä aikaisempaa joutuisammin.	OM	8	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
16	HE	toimintansa päättäneiden yhdistysten rekisteristä poistamisesta	Yhdistysrekisterin ajan tasalla pitämiseksi lakiluonnoksessa ehdotetaan, että Patentti- ja rekisterihallitus voi oma-aloitteisesti käynnistää toimimattomien yhdistysten rekisteripoiston. Ehdotuksella helpotetaan myös purkamista yhdistyksen omasta aloitteesta. Lisäksi selvennetään yhdistyksen päätöksen päte-mättömyysperusteita ja helpotetaan rekisteri-ilmoitusten tekemistä.	OM	11	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
17	HE	rikoslain 10 luvun sekä pakkokeinolain 6 ja 7 luvun muuttamisesta	Menettämisseuraamuksia koskevaa rikoslain 10 lukua muutetaan panemalla täytäntöön EU:n konfiskaatiodirektiivi (määräaika 4.10.2016) ja ottamalla käyttöön käännetty todistustaakka laajennetun hyödyn menettämisessä.	OM	12	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel- linen
18	HE	liiketoimintakiellosta annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi siihen liittyviksi laeiksi	Esityksellä on tarkoitus toteuttaa tehostetun harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimintaohjelman edellyttämät muutokset liiketoimintakiellosta annettuun lakiin.	OM	15	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
19	HE	rikoslain 34 a luvun muuttamisesta	Säädetään rangaistavaksi matkustaminen terrorismirikoksen tekemistä varten ja sellaisen matkustamisen rahoittaminen.	OM	19	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
20	HE	laeiksi eurooppalaisesta tilivarojen turvaamismääräysmenettelystä sekä tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain muuttamisesta	Säädetään eurooppalaisesta tilivarojen turvaamismääräysmenettelystä annettua asetusta täydentävät kansalliset säännökset.	OM	22	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
21	HE	laiksi esitutkintalain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi	Esityksellä pannaan kansallisesti täytäntöön avustajadirektiivi 2013/48/EU.	OM	24	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
22	HE	henkilökorttilaiksi ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi henkilökorttilaki. Ehdotetut säännökset vastaisivat pääosin voimassaolevaa henkilökorttilakia. Lakiin lisättäisiin säännökset sähköisestä asioinnista ja valmiiden korttien suoratoimituksesta. Henkilökorttia voisi jatkossa hakea myös Suomen ulkomaan edustustosta. Hakijan tunnistamisesta ja henkilöllisyyden todentamisesta sekä ulkomaalaisen henkilökortista säädettäisiin nykyistä tarkemmin. Lakiin lisättäisiin säännökset tietyissä rikosepäilyyn, suorittamattomaan rangaistukseen ja asevelvollisuuteen liittyvissä tilanteissa myönnettävästä matkustusasiakirjaksi kelpaamattomasta Suomen kansalaisen henkilökortista. Henkilökorttilaissa ei enää säädettäisi sairausvakuutustietojen merkitsemisestä henkilökortille. Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettuun lakiin, väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annettuun lakiin, pakkokeinolakiin, konkurssilakiin ja kansalaisuuslakiin tehtäisiin esitetyn henkilökorttimenettelyn edellyttämät muutokset.	SM	14	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
23	HE	laki yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vuoden 2017 alussa voimaan tulevaa lakia yksityisistä turvallisuuspalveluista. Ehdotetut muutokset koskisivat ennen kaikkea lakiin liittyvien lupaprosessien sujuvoittamista. Lisäksi lakiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä vähäisinä pidettäviä, lähinnä teknisluonteisia muutoksia. Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymistä koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettaviksi siten, että hyväksymisviranomaisena voisi hakijan kotikunnan poliisilaitoksen sijasta olla mikä tahansa poliisilaitos. Vastaavalla tavalla hyväksymisen voisi myös peruuttaa mikä tahansa poliisilaitos. Myös vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymisen hakemista koskevia menettelysäännöksiä ehdotetaan muutettaviksi. Hakemus voitaisiin jättää poliisilaitokselle joko sähköisesti tai henkilökohtaisesti. Eräissä tapauksissa poliisilaitos voisi kuitenkin velvoittaa hakijan saapumaan poliisilaitokselle henkilökohtaisesti myös hyväksymistä sähköisesti haettaessa. Muut ehdotetut muutokset olisivat lähinnä teknisluonteisia. Ehdotetut muutokset ovat tarkoitettuja tulemaan voimaan samaan aikaan kuin uusi laki yksityisistä turvallisuuspalveluista eli 1 päivänä tammikuuta 2017.	SM	14	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
24	HE	laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi	Esityksessä ehdotetaan uutta rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä ja selvittämistä koskevaa lainsäädäntöä, jolla pannaan täytäntöön ns. neljäs rahanpesudirektiivi (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849 rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen) ja ns. maksajan tiedot -asetus (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/847). Esityksen keskeiset ehdotukset koskevat lain soveltamisalaa, riskiperusteista lähestymistapaa ja asiakkaan tuntemista, aluehallintoviraston rahanpesun valvontarekisteriä, uutta edunsaajarekisteriä, rahanpesun selvittelykeskuksen tiedonvaihtoa, energiavirastoa, tietosuojaa, viranomaisten toimivaltuuksia, seuraamuksia ja muutoksenhakua. Esityksessä ehdotetaan myös rahanpesun selvittelykeskuksen käytössä olevaan rekisteriin ja henkilötietojen käsittelyyn liittyvä säännöksiä tarkennettavaksi voimassa olevaan lakiin verrattuna. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.	SM	24	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei
25	HE	kausityö- ja yrityksen sisällä siirtyviä johtajia, asiantuntijoita ja harjoittelijoita koskeviksi laeiksi (kausityö- ja ICT-direktiivien täytäntöönpano)	Esityksessä ehdotetaan, että direktiivit saatetaan kansallisesti voimaan säätämällä kausityölaki ja yritysten sisällä siirtyviä koskeva laki, jotka soveltuvin osin nojautuvat ulkomaalaislakiin.	SM	25	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei
26	HE	laeiksi ulkomaalaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan tiettyjen maahanmuuttohallinnon tehtävien siirtoa poliisilta ja Rajavartiolaitokselta Maahanmuuttovirastolle.	SM	11	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
27	HE	sisäministeriön hallinnonalan kansainvälisen avun antamista ja vastaanottamista koskevan lainsäädännön tarkistamiseksi	Esityksellä tarkistetaan sisäministeriön hallinnonalan kansainvälisen avun antamista ja vastaanottamista koskevaa lainsäädäntöä, jotta Suomi voi osallistua sisäministeriön hallinnonalalla täysimääräisesti muun ohella Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen yhteisvastuulausekkeen mukaiseen avun antamiseen ja vastaanottamiseen. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi poliisilakia, rajavartiolakia, pelastuslakia, henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annettua lakia, poliisin hallinnosta annettua lakia, ampuma-aselakia ja rajat ylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi tehdyn neuvoston päätöksen eräiden säännösten täytäntöönpanosta annettua lakia. Esitys liittyy hallitusohjelman UTP-kirjaukseen, jonka mukaan Suomi vahvistaa asemaansa heikentyneessä turvallisuustilanteessa – hallitus tarkentaa puolustusyhteistyötä ja kansainvälistä apua koskevaa lainsäädäntöä vastaamaan kansainvälisen yhteistyön tarpeita.	SM	18	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei
28	HE	laiksi turvallisuusselvityslain muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi turvallisuusselvityslakia siten, että suojelupoliisista tulisi sisäministeriön hallinnonalalla ainoa toimivaltainen viranomaisen turvallisuusselvitysten laatimisessa. Lisäksi lakia ehdotetaan muutettavaksi niin, että poikkeus turvallisuusselvityksen maksullisuudesta ei enää koskisi sisäministeriön hallinnonalan viranomaisen tai oppilaitoksen hakemusta. Lakiin ehdotetaan tehtäväksi myös joitain teknisiä korjauksia.	SM	11	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
29	HE	laiksi järjestyslain ja yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi järjestyslain ja vuoden 2017 alussa voimaantulevan uuden yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain järjestyksenvalvoja koskevia säännöksiä. Ehdotetuilla muutoksilla mahdollistettaisiin järjestyksenvalvojen asettaminen poliisin luvalla vastaanotto- ja järjestelykeskuksiin sekä muihin turvapaikka- ja palautusprosessiin liittyviin tiloihin. Samassa yhteydessä tehtäisiin ehdotukset näille järjestyksenvalvoille annettavista toimivaltuuksista. Järjestyslakiin ja yksityisistä turvallisuuspalveluista annettuun lakiin ehdotetut muutokset ovat asiasisällöltään toistensa kaltaisia. Ehdotetuista muutoksista järjestyslakiin ehdotetut muutokset ovat tarkoitettuja tulemaan voimaan mahdollisimman pian ja yksityisistä turvallisuuspalveluista annettuun lakiin tehtävät muutokset samaan aikaan kuin laki muutoinkin tulee voimaan eli 1.1.2017.	SM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
30	HE	poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi lakitasolla ylimmän poliisijohdon kelpoisuusvaatimuksista ja virkaan nimittämisestä. Poliisihallituksen poliisiylijohtajan, suojelupoliisin päällikön, keskusrikospoliisin päällikön ja paikallispoliisin poliisilaitoksen päällikön virkojen kelpoisuusvaatimuksista ja virkaan nimittämisestä säädettäisiin sekä valtion virkamieslaissa että poliisin hallinnosta annetussa laissa.	SM	24	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
31	HE	laiksi vastaanottolain ja Maahanmuuttovirastosta annetun lain muuttamisesta	Valtion vastaanottokeskukset yhdistetään Maahanmuuttovirastoon 30.4.2015 päättyneen esiselvityshankkeen valmisteluryhmän loppuraportin mukaisesti. Tätä yhdistämistä varten vastaanottolakiin (746/2011) ja Maahanmuuttovirastosta annettuun lakiin (156/1995) tulee tehdä tarvittavat muutokset.	SM	24	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
32	HE	laeiksi ulkomaalaislain ja kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan ulkomaalaislakiin lisättäväksi säilöönnotolle vaihtoehtoinen uusi turvaamistoimi. Uusi turvaamistoimi olisi asumisvelvoite määrättyssä vastaanottokeskuksessa. Esityksen tavoitteena on vähentää erityisesti alaikäisten, haavoittuvassa asemassa olevien ja perheellisten ulkomaalaisten säilöönnottoa sekä turvata kielteisen turvapaikkapäätöksen ja täytäntöönpanokelpoisen maastapoistamispäätöksen saaneiden ulkomaalaisten maastapoistaminen.	SM	22	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
33	HE	laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta	Hankeessa selvitetään edellytykset tarkentaa perheenyhdistämisen kriteereitä EU:n perheenyhdistämisdirektiivin mukaisesti ja valmistellaan tarvittavat lainmuutokset. Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelmassa todetaan, että perheenyhdistämisen kriteerejä tarkennetaan EU:n perheenyhdistämisdirektiivin mukaisesti.	SM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel- linen
34	HE	laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislain kansainvälisen suojelun antamista koskevia säännöksiä. Lakia muutettaisiin siten, että humanitaarisen suojelun perusteella myönnettävää oleskelulupaa koskevat säännökset kumottaisiin. Oleskelulupaa ei olisi enää mahdollista myöntää tällä perusteella. Lainmuutoksella tehostettaisiin myös kansainvälistä suojelua koskevan päätöksen tiedoksiantoa. Lisäksi muutettaisiin hakemusten käsittelymaksun perimistä koskevaa sääntelyä. Ehdotuksen tarkoituksena on, että Suomen lainsäädäntö ei eroaisi Euroopan unionin ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainsäädännöstä.	SM	5	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
35	HE	laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta	Hanke liittyy hallitusohjelmaan, jossa todetaan, että törkeisiin rikoksiin syyllistyneiden, rikoksen uusijoiden ja yleiselle järjestykselle vaarallisten henkilöiden maasta poistamista nopeutetaan.	SM	24	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
36	HE	laiksi pelastuslain ja hätäkeskustoiminnasta annetun lain muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi pelastuslakia ja hätäkeskustoiminnasta annettua lakia. Ehdotetuilla muutoksilla tarkennettaisiin pelastuslaissa säädettyjä tiedonsaantioikeuksia ja lisättäisiin pelastusviranomaisten tiedonsaantioikeuksia tiettyjen pelastustoimen toteuttamisen kannalta tärkeiden tietojen osalta. Pelastuslakiin ehdotetaan lisäksi muutoksia pelastustoimen rekistereissä olevien tietojen luovuttamista ja tallentamista koskeviin säännöksiin. Ehdotetuilla muutoksilla hätäkeskustoiminnasta annettuun lakiin selkeytettäisiin Rajavartiolaitoksen asemaa yhteistyötahona ja mahdollistettaisiin Rajavartiolaitokselle Hätäkeskuslaitoksen sekä pelastus-, poliisi- sekä sosiaali- ja terveysviranomaisten käyttöön tarkoitetun valtakunnallisen hätäkeskustietojärjestelmän käyttäminen. Edelleen lisättäisiin Hätäkeskuslaitoksen ja hätäkeskustoimintaan osallistuvien viranomaisten operatiiviseen toiminnan toteuttamisen kannalta Hätäkeskuslaitoksen tiedonsaantioikeuksia viranomaisten rekistereistä. Esityksessä ehdotetaan myös täsmennettäväksi hätäkeskustietojärjestelmän työturvallisuutta tai henkilön omaa turvallisuutta koskevien tietojen käsittelyä. Hätäkeskustietojärjestelmän käyttöön liittyviä käyttäjätietoja ja lokitietoja ehdotetaan luovutettavaksi vastuuviranomaisille valvontaa varten.	SM	21	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
37	HE	laiksi ampuma-aselain 119 §:n muuttamisesta	Euroopan komissio on 15.12.2015 antanut täytäntöönpanoasetuksen (EU 2015/2403), deaktivoitistandardeja ja -tekniikoita koskevien yhteisten suuntaviivojen vahvistamiseksi sen varmistamiseksi, että deaktivoituneet ampuma-aseet tehdään pysyvästi ampumakelvottomiksi. Asetusta sovelletaan jäsenvaltioissa 8.4.2016 lähtien. Asetuksen johdosta ampuma-aselain (1/1998) tarkempia säännöksiä koskevaan 119 §:ään esitetään lisättäväksi viittaus komission asetukseen.	SM	8	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
38	HE	laiksi puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi	Uudistetaan kansainvälisen avun antamista ja vastaanottamista koskevaa sääntelyä.	PLM	18	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
39	HE	laiksi asevelvollisuuslain muuttamisesta	Tarkistetaan valmiuden kohottamista koskevaa sääntelyä.	PLM	16	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
40	HE	laeiksi Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain ja puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta	Muutetaan Maanpuolustuskorkeakoulun tehtäviä, toiminnan ohjausta sekä henkilöstöä koskevia säännöksiä.	PLM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
41	HE	laiksi puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi	säädetään puolustusvoimien turvaamistehtävistä puolustusvoimien alueen ulkopuolella	PLM	20	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireelinen
42	HE	laiksi Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin välisestä puolustusmateriaalialan yhteistyöstä tehdyn sopimuksen ja sen yhteisistä puolustushankinnoista tehdyn alasopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimusten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimusten soveltamisesta	valtiosopimusesitys, joka koskee Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin välistä puolustusmateriaaliyhteistyötä ja yhteisiä turvallisuus- ja puolustushankintoja	PLM	17	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
43	HE	laiksi hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista ja laiksi valtion yhteisten tieto- ja viestintätekniisten palvelujen järjestämisestä annetun lain muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista. Tarkoituksena on koota olemassa olevat ja uudet hallinnon yhteisiä sähköisen asioinnin tukipalveluja koskevat säännökset ehdotettuun lakiin, säätää tarkemmin palvelujen toiminnallisuuksista, palvelutuottajien vastuista ja tehtävistä sekä henkilötietojen ja muiden tietojen käsittelystä palvelujen tuottamiseksi. Lisäksi säädettäisiin velvollisuudesta ja oikeudesta käyttää yhteisiä palveluja. Samalla muutettaisiin valtion yhteisten tieto- ja viestintätekniisten palvelujen järjestämisestä annettua lakia siten, että mainitun lain sääntely koskien yhteisiä sähköisen asioinnin ja hallinnon tukipalveluja kumottaisiin.	VM	14	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
44	HE	laeiksi kotikuntalain ja väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta	Esityksen tavoitteena on selkeyttää ja johdonmukaistaa kotikuntalain sekä väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain säännöksiä, jotka koskevat menettelyjä tietojen tallettamisessa väestötietojärjestelmään sekä näiden lakien nojalla tehtävää virheiden korjaamista, oikaisuvaatimusta ja muutoksenhakua. Esityksen tavoitteena on lisäksi parantaa tietojen tallettamista väestötietojärjestelmään ja talletettujen tietojen tarkistamista muiden viranomaisten tiedossa olevien tapahtumien perusteella. Lisäksi kotikuntalakia ehdotetaan muutettavaksi niin, että muuttoilmoitukset voitaisiin jatkossa tehdä joko kirjallisesti, sähköisesti tai henkilökohtaisen asioinnin yhteydessä. Kotikuntalakiin ehdotetaan lisäksi säännöstä väestökirjanpitomerkintöjen tekemisestä tilanteissa, joissa henkilön olinpaikasta ei ole saatu tietoa kahden kalenterivuoden aikana sekä ilmoitusrikemaksusta luopumista.	VM	17	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei
45	HE	laeiksi arvopaperimarkkinalain, Finanssivalvonnasta annetun lain ja rikoslain muuttamisesta	Esityksen tarkoituksena on toteuttaa tarvittavat toimenpiteet markkinoiden väärinkäyttöasetuksen tiettyjen säännösten noudattamiseksi sekä panna täytäntöön markkinoiden väärinkäyttödirektiivin säännökset markkinoiden väärinkäytöstä määrättävistä rikosoikeudellisista seuraamuksista. Lakien on tarkoitus tulla voimaan 3.7.2016.	VM	14	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
46	HE	laeiksi sijoitusrahastolain ja Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta	Sijoitusrahastodirektiivin 2009/65/EY muuttamisesta säilytystoimintojen, palkka- ja palkkiopolitiikan sekä seuraamusten osalta annetun direktiivin 2014/91/EU voimaansaattamiseksi tarvittavat lait.	VM	5	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
47	HE	laiksi maksulaitoslain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi	Esityksellä toimeenpannaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/92/EU maksutileihin liittyvien maksujen vertailukelpoisuudesta, maksutilien siirtämisestä ja mahdollisuudesta käyttää perusmaksutilejä. Ehdotetut muutokset kohdistuvat maksulaitoslakiin, maksupalvelulakiin, luottolaitoslakiin sekä Finanssivalvonnasta annettuun lakiin.	VM	22	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei
48	HE	laiksi arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi	Esityksen tarkoituksena on tehdä Euroopan unionin niin sanotun arvopaperikeskusasetuksen (N:o 909/2014) voimaantulosta johtuvat välttämättömät muutokset kansalliseen lainsäädäntöön. Lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.7.2016.	VM	11	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel- linen
49	HE	joukkorahoituslaiksi sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi erillislaki joukkorahoituksesta. Esityksellä pyritään avaamaan rahoitusmarkkinoita antamalla uudelle, nykyisiin rahoitusmuotoihin nähden täydentävälle ja osin vaihtoehtoiselle rahoituskanavalle toiminta- ja kasvuedellytykset luomalla toimialalle selkeät laintasoiset puitteet ja pelisäännöt. Hanke sisältyy valtioneuvoston kärkihankkeisiin.	VM	11	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
50	HE	verotusmenettelyn ja veronkannon uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi	Esityksessä ehdotetaan yhtenäistettäväksi Verohallinnon kantamien verojen verotusmenettelyä ja muutoksenhakua. Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyä säädettäisiin uudessa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa, johon koottaisiin yleiset veron ilmoittamista, maksamista, määräämistä ja muutoksenhakua koskevat säännökset. Verojen kanto- ja perintämenettelyjä uudistettaisiin. Uudistetussa veronkantolaissa säädetään kaikkien Verohallinnon kantamien verojen ja maksujen kannossa, maksamisessa ja perinnässä sovellettavasta menettelystä. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi apteekkiverolaki, joka korvaisi nykyisen apteekkimaksusta annetun lain. Apteekkiveroon liittyvät tehtävät siirrettäisiin Verohallinnolle. Sääntelyn ajan-tasaistamiseksi ehdotetaan myös säädettäväksi uusi laki työnantajan sairausvakuutusmaksusta. Lisäksi toteutettaisiin menettelysäännösten ja sääntelyrakenteen uudistamisesta johtuvat muutokset useisiin muihin verolakeihin.	VM	9	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
51	HE	tullilain ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi	<p>Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi tullilaki, joka korvaisi nykyisen tullilain. Ehdotetulla lailla annettaisiin EU:n tullikoodeksia koskevaa asetusta täydentävät kansalliset säännökset. Ehdotettu tullilaki vastaisi sisällöllisesti pääosin nykyistä tullilakia, mutta siinä otettaisiin huomioon 1.5.2016 sovellettavaksi tulevan unionin tullikoodeksin sekä sen täytäntöönpano- ja delegoidun asetuksen uudistetut säännökset. Lisäksi Tullin toimivaltuuksia koskevia säännöksiä täsmennettäisiin sekä yhdenmukaistettaisiin tietyiltä osin rajavartiolain ja poliisilain vastaavien, nykyisen tullilain säännöksiä uudempien, säännösten kanssa. Lakiin lisättäisiin uusia, veronkantolain säännöksiä vastaavia säännöksiä tullivelan kantamisesta ja perinnästä. Eräitä säännöksiä yhdenmukaistettaisiin muiden kansallisten verolakien, kuten valmisteverotus- ja autoverolain säännösten kanssa. Lakiin otettaisiin muun muassa valmisteverotuslain säännösten kanssa yhdenmukaiset säännökset tullin kuittaamisesta. Uuteen tullilakiin ei enää otettaisi Tullin tietojen salassapitoa ja tietojen luovuttamista koskevia erityissäännöksiä. Voimassa olevaan lakiin verrattuna ehdotettuun tullilakiin tehtäisiin useita teknisiä muutoksia ja lain rakenne uudistettaisiin muun muassa siitä syystä, että nykyisestä tullilain on vuonna 2015 erotettu Tullin rikostorjuntaa ja Tullin henkilökistereitä koskevat säännökset omiksi laeikseen. Eräitä säännöksiä siirrettäisiin lakiin asetuksen tasolta perustuslain edellyttämällä tavalla.</p> <p>Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä toukokuuta 2016, eli samaan aikaan, jolloin unionin tullikoodeksin sekä sen täytäntöönpano- ja delegoidun asetuksen aineellisia säännöksiä aletaan soveltaa.</p>	VM	4	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
52	HE	laiksi valtion virkamieslain muuttamisesta	Valtion virkamieslain yksittäisten säännösten muutoksia	VM	21	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
53	HE	laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja laiksi vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta	Paketoitujen ja vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden (PRIIP-tuote) avaintietoasiakirjoista annetun PRIIP asetuksen 1286/2014 toimeenpanemiseksi tarvittavat lait.	VM	20	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
54	HE	laiksi verontilityslain 13 §:n muuttamisesta	Yksittäisten kuntien yhteisöveron tilitykseen liittyvän metsäerän laskennassa kaikki kunnan alueella olevat metsämaahehtaarit säädettäisiin samanarvoisiksi koko maassa.	VM	13	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
55	HE	laiksi verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta	Lakiin lisätään säännökset, jotka koskevat OECD:n CRS-mallin voimaansaattamista.	VM	6	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
56	HE	tuloveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi ja veron kiertämisen estämiseksi Espanjan kanssa tehdyn sopimuksen ja pöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen ja pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	Kaksinkertaisen verotuksen poistaminen. Espanjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattaminen.	VM	6	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
57	HE	tuloveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi ja veron kiertämisen estämiseksi Saksan kanssa tehdyn sopimuksen ja pöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen ja pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	Kaksinkertaisen verotuksen poistaminen. Saksan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattaminen.	VM	11	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
58	HE	laiksi autoverolain muuttamisesta	Leasing- ja vuokra-autojen verotusmenettelyä muutettaisiin niin, että ensirekisteröinnin yhteydessä olisi mahdollista hakea ennakoon ajoneuvojen viennistä ulkomaille maksettavaa palautusta. Autoveron vientipalautuksen edellytyksiä helpotettaisiin.	VM	9	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
59	HE	laiksi tuloverolain muuttamisesta	Valtion, kuntien ja muiden julkisyhteisöjen elinkeinotoiminnan ja muun taloudellisen toiminnan tuloverotus erityisesti kilpailu- ja valtiontukinäkökulmasta.	VM	21	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
60	HE	keskinäisestä avunannosta ja yhteistyöstä tulliasioissa Argentiinan tasavallan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta	Sopimus vastaa pitkälti Suomen viime vuosina tekemiä kahdenvälisiä tulliyhteistyösopimuksia, joiden päätarkoituksena on antaa toiselle sopimuspuolelle tietoja tullirikollisuuden torjumiseksi ja tutkimiseksi. Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen perusteella vaihdettavien tietojen salassapidosta ja salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta sekä sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta.	VM	16	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
61	HE	laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta eräiden kiinteistöjä koskevien säännösten osalta	Arvonlisäverolakiin tehdään neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1042/2013 edellyttämät muutokset kiinteistöjä koskevien säännösten osalta.	VM	26	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
62	HE	laiksi valtiokonttorista	Valtiokonttorille saapuvien asiakirjojen skannauksen ulkoistaminen	VM	21	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
63	HE	nuorisolaiksi	Esityksessä ehdotetaan, että säädetään uusi nuorisolaki ja kumotaan voimassa oleva nuorisolaki (72/2006).	OKM	13	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
64	HE	laiksi tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista sekä eräistä muista laista	Tarkoituksena on panna täytäntöön EUn yhteishallinnointidirektiivi, parantaa yhteishallinnointijärjestöjen toimintaa ja tekijöiden vaikutusmahdollisuuksia.	OKM	9	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel- linen
65	HE	varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaiksi sekä laeiksi varhaiskasvatuslain 13 §:n ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki. Laissa säädettäisiin kunnan järjestämässä päiväkotij- ja perhepäivähoidossa perittävistä asiakasmaksuista. Kunta voisi edelleen periä maksun myös esimerkiksi leikkitoiminnasta ja muista avoimista varhaiskasvatuspalveluista sekä tilapäisesti järjestettävästä varhaiskasvatuksesta. Esitys pohjautuu voimassa oleviin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain ja -asetuksen asiakasmaksuja koskeviin säännöksiin. Voimaan 1.8.2016.	OKM	12	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
66	HE	laiksi uudesta virastosta, johon yhdistetään Opetushallitus ja Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMO	Perustetaan uusi virasto, johon yhdistetään kaksi nykyistä virastoa, OPH ja CIMO, tehtävineen ja henkilöstöineen.	OKM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
67	HE	laiksi Kansallisarkistosta	Säädetään uusi laki Kansallisarkistosta ja kumotaan arkistolain (831/1994) 2 luku.	OKM	15	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
68	HE	laiksi yleisistä kirjastoista	Esityksen tarkoituksena on uudistaa voimassa oleva kirjastolaki.	OKM	24	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
69	HE	laiksi kulttuuriesineiden maastaviennin rajoittamisesta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta	Tarkoituksena on uudistaa voimassa oleva laki kulttuuriesineiden maastaviennin rajoittamisesta.	OKM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel- linen
70	HE	laiksi valtion taiteilija-apurahoista annetun lain muuttamisesta	Tarkoituksena on muuttaa voimassa olevaa lakia siten, että apurahakauden keskeyttämisestä säädettäisiin lain tasolla. Keskeyttämistä koskevat säännökset vastaisivat apurahansaajien vakuuttamista koskevia säännöksiä. Lisäksi esityksessä ehdotetaan eräitä teknisluonteisia täsmennyksiä.	OKM	22	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
71	HE	laiksi kirkkolain muuttamisesta	Tarkoituksena on muuttaa nimikirjan pitämistä ja kunnallista luottamustehtävää varten myönnettävää vapaata koskevia säännöksiä sekä lisätä lakiin tietojen luovuttamista ja työllistymisvapaata koskevat säännökset.	OKM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
72	HE	laiksi tekijänoikeuslain muuttamisesta	Lainauskorvauksen piiriin ehdotetaan otettavaksi yleisten kirjastojen lisäksi tutkimusta ja opetustoimintaa palvelevista yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kirjastoista tapahtuva lainaaminen. Lakiteknisenä korjauksena kahdesta pykälästä ehdotetaan poistettavaksi viittaukset aiemmin kumottuun pykälään.	OKM	21	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
73	HE	laeiksi opiskelijavalintarekisteristä, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta ja ylioppilastutkintorekisteristä annetun lain 8 ja 9 §:n sekä ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain 1 §:n muuttamisesta	Toteutetaan ylioppilastutkinnon sähköistämisen edellyttämät säädösmuutokset. Koesuoritukset ja arvostelumerkinnot säädetään ylioppilastutkintorekisteriin tallettaviksi, minkä lisäksi tehdään teknisluonteisia muutoksia. Voimaan 1.8.2016.	OKM	7	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
74	HE	laiksi perusopetuslain väliaikaisesta muuttamisesta - alueellinen kokeilu kielivalikoiman laajentamisesta eduskunnan hyväksymän ponnien mukaisesti.	Säädetään perusopetuslakiin määräajan voimassa olevat kokeilupykälät, joiden nojalla voidaan järjestää alueellinen kokeilu, johon osallistuvat kunnat voivat järjestää perusopetusta ilman, että oppilaan tulee opiskella toista kotimaista kieltä. Osallistuminen on oppilaille vapaaehtoista. Voimaan 1.8.2016.	OKM	13	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
75	HE	laeiksi ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain sekä ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain 9 ja 23 §:n muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi, että Opetushallitus toimisi jatkossa rekisterinpitäjänä tutkintotoimikuntien tutkinnon järjestämissopimuksia ja tutkintosuorituksia koskeissa rekistereissä. Ammatillisesta aikuiskoulutuksesta ja ammatillisesta peruskoulutuksesta annettuihin lakeihin myös lisättäisiin väliaikaisesti säännös, jonka mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö voisi ilman hakemusta muuttaa koulutuksen järjestämisluvan opiskelijamäärää koskevia määräyksiä vuosina 2016 ja 2017. Lisäksi kokeilua koskevia säännöksiä täsmennettäisiin.	OKM	12	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
76	HE	laeiksi yliopistolain 8 §:n ja ammattikorkeakoululain 12 §:n muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan luovuttavaksi hakemuksen käsittelymaksusta. Maksua ei perittäisi otettaessa opiskelijoita 1.8.2017 tai sen jälkeen alkavaan koulutukseen.	OKM	13	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
77	HE	laiksi yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanolain uudistamiseksi	YKP:n täytäntöönpanolain uudistaminen mm. toimijakohtaisten saaliskiintiöiden ja EU:n kalastus- ja vesiviljelytuotteiden markkinajärjestelyasetuksen edellyttämien säädösten osalta	MMM	26	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel- linen
78	HE	metsästyslain muuttamisesta	Tavoitteena on uudistaa muun muassa ampumakoetta koskeva sääntely, täsmentää hirvieläinten metsästystä koskevia säännöksiä ja lisätä lakiin ravintohoukutinta koskevia säännöksiä. Esitykseen sisältyy myös kivutonta ansastusta koskevan kansainvälisen sopimuksen täytäntöönpano.	MMM	14	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
79	HE	laiksi korkealaatuisen siemenperunan tuotantoalueella noudatettavista perunanviljelyn vaatimuksista	Voimassa oleva korkealaatuisen siemenperunan tuotantoaluetta koskeva laki kumotaan ja säädetään uusi laki, joka sisältää säännökset muun muassa valvonnasta, perunan tuotantoa koskevista edellytyksistä ja muutoksenhausta.	MMM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
80	HE	laiksi elintarvikelain muuttamisesta	Yksinkertaistetaan voimassa olevassa laissa olevia valvontasuunnitelmia koskevia vaatimuksia.	MMM	17	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
81	HE	laiksi pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle annetun lain kumoamisesta	Laki säädettiin 1930-luvun laman jälkeiseen taloudelliseen tilanteeseen vuonna 1938. Lain säännöksillä oli tarvetta myös sotien jälkeisen asuttamistoiminnan kannalta. Lain säännösten nojalla on viimeksi lunastettu kiinteistöjä 1980- ja 1990-luvuilla. Lisäksi kiinteistön luovuttaminen maataloustoimintaan lain säännösten mukaisesti käypää arvoa edullisemmalla hinnalla ja yleensä markkinaehtoista luottoa edullisemmilla ehdoilla olisi EU:n nykyisten valtioneuvoston säännösten vastaista. Näin ollen laki kumotaan tarpeettomana.	MMM	17	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel- linen
82	HE	laiksi Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta (2016)	Metsätietojärjestelmän luovutusmenettelyjen helpottaminen. Liittyy direktiiviin 2003/4/EY.	MMM	21	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
83	HE	laiksi yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta	Lain muuttaminen siten, että otetaan huomioon EU:n säännökset saaliin purkamisvelvollisuudesta.	MMM	26	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
84	HE	laiksi porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi	Lain muutoksella pannaan voimaan muutoksenhakua koskeva porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain muutos sekä tehdään ko. lakiin ja eräisiin muihin lakeihin teknisluonteisia täsmennyksiä viittaussäännöksiin.	MMM	8	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
85	HE	laiksi metsästyslain 34 §:n muuttamisesta	Afrikkalaisen sikaruton estämiseksi metsästyslain asetuksenantovaltuuksia täydennettäisiin siten, että valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää tarkemmin aitauksen ominaisuuksista ja käyttämisestä pyyntivälineenä sekä keinovalon käyttämisestä villisian ja supikoiran metsästyksessä villisian ruokintapaikalla.	MMM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
86	HE	liikennekaaresta, I vaihe	Henkilö- ja tavaraliikennettä koskevat uudistukset.	LVM	26	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
87	HE	maantielain ja ratalain muuttamisesta.	Tienvarsimainonta, kaapeleiden sijoittaminen tiealueelle, suunnitelmien hyväksyminen ja voimassaoloajat, suunnitelmien asemakaavan vastaisuus, maantien ja rautatien lakkautustoimivallat, lunastusoikeuksien laajentaminen, yleisen liikenteen ohjaaminen yksityisteille, tasoristeyslupasäännökset, radanpitoon liittyvät tehtävät, ratojen suoja- ja näkemäalueet ja muu lakien menettelyiden yhdenmukaistaminen.	LVM	9	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
88	HE	laiksi luotsauslain muuttamisesta	Täsmennetään luotsauslakia luotsin käyttövaatimusten ja luotsin, linjaluotsin ja erivapauden saamisen edellytyksenä olevien tulkintojen osalta. Siirretään asetuksesta lakiin keskeiset vaatimukset.	LVM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
89	HE	merilain muuttamisesta	Poikkeamaraportointi ja sähköinen laivapäiväkirja.	LVM	13	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
90	HE	lentoliikenteestä EU:n ja sen jäsenvaltioiden sekä Moldovan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	Sopimuksen hyväksyminen ja lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattaminen.	LVM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
91	HE	EU:n jäsenvaltioiden sekä Jordanian välisen lentoliikennesopimuksen hyväksymisestä ja voimaansaattamisesta	Sopimuksen voimaansaattaminen.	LVM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel- linen
92	HE	EU:n jäsenvaltioiden sekä Israelin välisen lentoliikennesopimuksen hyväksymisestä ja voimaansaattamisesta	Sopimuksen voimaansaattaminen.	LVM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
93	HE	Suomen ja Uuden Seelannin välisen lentoliikennesopimuksen hyväksymisestä ja voimaansaattamisesta	Sopimuksen voimaansaattaminen.	LVM	19	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
94	HE	Suomen ja Gambian välisen lentoliikennesopimuksen hyväksymisestä ja voimaansaattamisesta	Sopimuksen voimaansaattaminen.	LVM	19	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
95	HE	laivavarustelain muuttamisesta	Laki muutetaan vastaamaan EU-lainsäädäntöä.	LVM	13	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
96	HE	sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain muuttamisesta.	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annettua lakia, lain nimikettä sekä eräitä muita lakeja. Muutokset johtuvat sähköisestä tunnistamisesta sekä luottamuspalveluista, kuten sähköisestä allekirjoituksesta, annetusta EU:n lainsäädännöstä. Esityksessä säädetään Viestintävirastolle tehtävä valvoa sähköistä tunnistamista ja luottamuspalveluja koskevan EU-lainsäädännön noudattamista.	LVM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
97	HE	ajoneuvoliikennerekisterilain muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan ajoneuvoliikennerekisterilakia muutettavaksi ottamaan huomioon 16.11.2015 voimaan tulleen ajoneuvojen rekisteröintitoiminnasta annetun lain (175/2015) tuomat muutokset. Lakimuutoksella tuetaan hallitusohjelman tavoitteiden toteutumista helpottamalla uusien digitaalisten palveluiden täysimääräistä käyttöönottoa, sähköisen tiedon täysimääräistä hyödyntämistä sekä sitouttamalla julkista hallintoa kysymään samaa tietoa kansalaisilta vain kerran.	LVM	10	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
98	HE	alkolukkolaiksi sekä ajokorttilain muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan alkolukkolainsäädännön kokonaisvaltaista uudistamista. Alkolukon hyväksymistä ja käyttöä tieliikenteessä koskevat erillislait kumottaisiin: alkolukon hyväksymisestä liikenteeseen annetun laki, valvotusta ajo-oikeudesta annettu laki sekä alkolukon käytöstä koulu- ja päivähoitokuljetuksissa annettu laki. Kumottavien säädösten sijaan esitetään säädettäväksi alkolukkolaki.	LVM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel- linen
99	HE	laeiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista sekä eräiksi muiksi laeiksi	Lain kokonaisuudistus. Lailla saatetaan Euroopan Unionin uusien julkisia hankintoja koskevien direktiivien määräyksiä osaksi kansallista lainsäädäntöä.	TEM	13	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
100	HE	laiksi taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä	Lailla säädetään taloudelliseen toimintaan myönnettävien tukien tehokkaasta käytöstä ja vaikuttavuudesta. Lain tavoitteena on yhdenmukaistaa tukien myöntämisedellytyksiä, lisätä kansallisen arvioinnin tehokkuutta sekä ottaa käyttöön Euroopan unionin valtioneuvoston päätösten noudattamisen tehostamiseksi kansallinen ennakoarviointimenettely. Samalla kumotaan laki yritystuen yleisistä ehdoista (786/1997).	TEM	14	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
101	HE	laiksi eräiden tuoteiden markkinavalvonnasta	Laki olisi horisontaalinen ja sen soveltamisala olisi rajattu tiettyihin erityissääntelyn kattamiin tuoteryhmiin. Horisontaalisella lailla on tarkoitus osaltaan panna täytäntöön ns. EU:n tuotedirektiivipaketin direktiivejä (CNLF), joissa on pitkälti yhdenmukaiset säännökset koskien markkinatvalvontaa, ulkorajavalvontaa ja suojaamenettelyjä.	TEM	8	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
102	HE	laiksi valtiontakuurahastosta	Rahastoa koskevaan lakiin liittyy muutostarpeita erityisesti koskien rahaston hallintoa, johtokunnan tehtäviä, vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan erillistuloksen käsittelyä, rahastolainojen erityisrahoitusyhtiöille sekä vastuusitoumusten hallinnoimisen järjestämisestä yhtiöstä.	TEM	14	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
103	HE	laiksi räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.	Uusi laki räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta. Laissa säädettäisiin siviiliräjähteitä koskevista tuotevaatimuksista ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelystä sekä toimijoiden velvollisuuksista. Laissa pantaisiin osaltaan täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/28/EU.	TEM	9	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei
104	HE	maakaasumarkkinalaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi	Esitys sisältää ehdotuksen maakaasumarkkinalakia koskevasta kokonaisuudistuksesta sekä maakaasun tukku- ja vähittäismarkkinoiden avaamisesta kilpailulle tilanteessa, jossa Suomi luopuu maakaasudirektiivin 49 artiklan mukaisten poikkeusten soveltamisesta. Esitys sisältää myös ehdotukset kolmansien osapuolien pääsystä LNG-terminaalien käyttöoikeuspalveluihin ja käyttöoikeuspalveluiden tariffisääntelystä sekä valituslupamenettelyn sisällyttämisestä niihin korkeimmalle hallinto-oikeudelle tehtäviin valituksiin.	TEM	24	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
105	HE	laiksi räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta	Uusi laki räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta.	TEM	8	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
106	HE	sähköturvallisuuslaiksi	Uusi sähköturvallisuuslaki. Lailla toimenpantaisiin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/35/EU ja 2014/30/EU.	TEM	9	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
107	HE	hissiturvallisuuslaiksi	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi hissiturvallisuuslaki, jolla toimeenpantaisiin Euroopan parlamentin ja neuvoston hissejä ja hissien turvakomponentteja koskeva direktiivi (2014/33/EU).	TEM	8	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
108	HE	painelaitelaiksi	Tarkoituksena on antaa laki painelaitteista huomioiden nykyisen perustuslain vaatimukset. Lisäksi laissa säädettäisiin painelaitteita koskevasta tuotevaatimuksista ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelystä sekä toimijoiden velvoitteista. Laissa pantaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivit 2014/29/EU ja 2014/68/EU.	TEM	9	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
109	HE	laiksi mittauslaitelain muuttamisesta	Sopeutetaan voimassaoleva laki uuteen tuotesäätelykehykseen poistamalla markkinavalvontaa ja ilmoitettuja laitoksia sekä pätevuuden toteamista koskevat säännökset (lain luvut) ja viittaamalla annettaviin horisontaalisiin lakeihin. Muutoksella pantaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivit 2014/31/EU ja 2014/32/EU.	TEM	9	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
110	HE	laiksi työntekijöiden lähettämisestä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi	Esityksellä implementoidaan ns. täytäntöönpanodirektiivi ja vapaata liikkuutta edistävä direktiivi. Samassa yhteydessä uudistetaan työntekijöiden lähettämistä koskeva lainsäädäntö.	TEM	8	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
111	HE	laiksi päästökaupan epäsuorien kustannusten kompensatiotuesta	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki päästökaupan epäsuorien kustannusten kompensatiotuesta. Lailla kompensoitaisiin sähköintensiiviselle teollisuudelle päästökaupasta aiheutuvia epäsuoria kustannuksia. Laissa määritellyt toimialat voisivat saada korvausta päästöoikeuden hinnasta johtuvasta korkeammasta sähkön hinnasta.	TEM	17	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
112	HE	laiksi paikallisesta sopimisesta ja eräisi siihen liittyviksi laeiksi	Paikallista sopimista edistävä ja henkilöstön asemaa vahvistava lainsäädäntökokonaisuus.	TEM	19	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
113	HE	kustannuskilpailukykyä vahvistavista toimista	Esityksen keskeiset muutokset koskevat sairausajan palkkaa, loppiaisen ja helatorstain työaika pidentävää vaikutusta, vuosiloman enimmäispituutta ja lomarahojen enimmäismäärän rajoittamista. Mainittujen asioiden osalta työmarkkinajärjestöjen oikeutta sopia työntekijälle paremmista eduista rajoitetaan 3 vuoden ajan. Hallituksen esitykseen sisältyvät myös ehdotukset muutosturvan ja työterveyshuollon laajentamisesta.	TEM	8	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
114	HE	eräiden hallintoasioiden muutoksenhakusäännösten tarkistamisesta työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla	Esityksessä ehdotetaan eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallintoasioiden muutoksenhakusäännösten tarkistamista.	TEM	24	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei
115	HE	tilintarkastulain ja eräiden siihen liittyvien muiden lakien muuttamisesta	HE:llä implementoidaan tilintarkastusdirektiivin muutos (2016/56/EU) ja huomioidaan tilintarkastusasetuksen (asetus N:o 537/2014) aiheuttamat muutokset.	TEM	14	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel- linen
116	HE	laiksi eräiden kaivoslain säännösten muuttamisesta	Kaivoslakia (621/2011) ehdotetaan muutettavaksi eräiden kyllä kullanhuudontaa koskevien säännösten osalta.	TEM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
117	HE	laiksi kilpailuoikeudellista vahingonkorvauksista ja laiksi kilpailulain muuttamisesta.	Kilpailuoikeudellisia vahingonkorvauksia koskeva uusi laki, jolla pantaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2014/104/EU).	TEM	17	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
118	HE	laiksi eräiden valtion tukea koskevien Euroopan uhionin säännösten soveltamisesta annetun lain muuttamisesta	Valtiontukea myöntävän viranomaisen olisi ilmoitettava yksilöidyt vakiomuotoiset tiedot jokaisesta yli 500 000 euron suuruisen yksittäisen tuen myöntämisestä komission ylläpitämään tietojärjestelmään.	TEM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
119	HE	valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain 8 b §:n muuttamisesta	Nykyistä säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että Finnvera Oyj:lle annettaisiin nykyistä suurempi valtion talousarviosta myönnettävä lainanantovaltuus.	TEM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
120	HE	tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain muuttamisesta	Velvoitevarastojen osalta tarkoituksena on, että tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain 7 §:ään tehdään selvennys, jonka mukaan maahantuoja on velvollinen varastoimaan raakaöljyä ja öljytuotteita siten, että ne ovat käytettävissä.	TEM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
121	HE	laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain 54 ja 87 §:n muuttamisesta	Kunnille suoritettavien laskennallisten korvausten maksamista yksinkertaistetaan korvausprosessia uudistamalla.	TEM	8	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
122	HE	huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain muuttamisesta	Raakaöljy- ja öljytuotevarastojen vähimmäistasoa koskevan direktiivin 2009/119/EU implementointi varastojen käytettävyyttä koskevan sääntelyn osalta.	TEM	17	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
123	HE	laiksi energiatehokkuuslain muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi energiatehokkuuslakia siten, että lakiin lisättäisiin EU:n energiatehokkuusdirektiivin julkisten hankintojen energiatehokkuutta koskevat määräykset. Esityksessä ehdotetaan myös, että energiatehokkuuslakia täydennettäisiin eräiden energiatehokkuusdirektiivin määritelmien osalta	TEM	21	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
124	HE	laiksi työsopimuslain 1 luvun 3 ja 4 §:n sekä 6 luvun 6 §:n muuttamisesta	Esityksessä pidennetään koeaikaa, mahdollistetaan määräaikaisten työsopimusten tekeminen ilman erityistä perustetta enintään vuoden ajaksi sekä joustavoitetaan takaisinottovelvollisuutta.	TEM	9	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
125	HE	laiksi eräitä tuoteryhmiä koskevien ilmoitettujen laitosten hyväksymis- ja ilmoitusmenettelystä	Uudella lailla luodaan puitteet yhdenmukaiselle menettelylle unionin yhdenmukaistamislainsäädäntöön perustuvien eräitä tuoteryhmiä koskevien vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten kansalliselle hyväksymis- ja ilmoitusmenettelylle ilmoitetuksi laitokseksi nimeämistä varten.	TEM	8	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
126	HE	majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain 4 §:n, kilpailulain 25 §:n sekä eräiden työoikeudellisten säännösten muuttamisesta	Kevennetään yökahvilatoimintaan, sähkömarkkinoilla tapahtuviin yrityskauppoihin ja työnantajan taloudellisilla ja tuotannollisilla syillä tapahtuviin irtisanomisiin liittyviä lupa- ja ilmoitusmenettelyitä.	TEM	16	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel- linen
127	HE	merityösopimuslain muuttamisesta	Merityösopimuslakiin tehdään ILOn merityöyleissopimuksen edellyttämät muutokset.	TEM	21	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
128	HE	kansainvälisen työjärjestön pakkotyötä koskevan pöytäkirjan hyväksymisestä	Hallitus esittää eduskunnalle, että se hyväksyisi ILOn pakkotyön torjuntaa koskevan pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvalta osalta.	TEM	17	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
129	HE	laeiksi alueiden kehittämisestä ja rakennerrahastotoiminnan hallinnoinnista annetun lain sekä alueiden kehittämisen ja rakennerrahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta	Esitys sisältää alueiden kehittämisestä ja rakennerrahastotoiminnan hallinnoinnista annetun lain (7/2014) 13 §:n mukaisen alue- ja rakennepoliitikan neuvottelukunnan aseman, nimen ja tehtävien muuttamisen. Alueiden kehittämisen ja rakennerrahastohankkeiden rahoittamisesta annettuun lakiin (8/2014) esitetään eräitä hankehallinnon yksinkertaistamiseksi tehtäviä muutoksia. Molempiin lakeihin tehdään lisäksi eräitä teknisiä tarkennuksia.	TEM	13	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
130	HE	laiksi sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta sekä laiksi tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävässä	Säätää sotilas- ja siviilikriisinhallintahenkilöstölle sattuvien tapaturmien, ammattitautien, palvelussairauksien korvaamisesta uudessa laissa. Tarkoituksena on yhdenmukaistaa kriisinhallintahenkilöstön tapaturmaturva. Sotilastapaturmalain uudistamisessa pyritään ottamaan myös varusmiesten palvelusolosuhteet entistä paremmin huomioon korvausperusteissa.	STM	14	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei
131	HE	alkoholilaiksi	Alkoholilain kokonaisuudistuksessa varmistetaan lainsäädännön perustuslainmukaisuus, lisätään lainsäädännön ja valvonnan mahdollisuuksia ehkäistä alkoholin aiheuttamia haittoja sekä kehitetään paikallisia mahdollisuuksia vaikuttaa elinympäristön turvallisuuteen ja häiriöttömyyteen.	STM	26	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei
132	HE	toimeentulotuen Kela-siirron täytäntöönpanoon liittyvät täsmentäviksi lakimuutoksiksi	Toimeentulotuen Kela-siirron täytäntöönpanoon liittyvät täsmentävät lakimuutokset.	STM	21	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei
133	HE	laiksi työttömyysturvalautakunnan ja sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan yhdistämisestä	Toiminnan tehostamiseksi ja oikeusturvan saatavuuden varmistamiseksi yhdistetään työttömyysturvalautakunta ja sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta	STM	26	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei
134	HE	laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta	Lääkekorvausjärjestelmää muutetaan siten, että lääkekorvaussäästöt ovat 150 miljoonaa euroa vuonna 2017. Liittyy hallitusohjelman liitteeseen 6.	STM	34	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel- linen
135	HE	laiksi lääkelain sekä sairausvakuutuslain 5 luvun 9 §:n muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lääkelakia sosiaali- ja terveysministeriön asettaman Apteekkitoiminnan kehittämistyöryhmän 23.3.2011 luovuttaman mietinnön sisältämien eräiden kehittämisehdotusten mukaisesti. Esitetyt muutokset koskevat apteekkitoimintaa. Lisäksi lääkelakiin sekä sairausvakuutuslakiin esitetään tehtäväksi lääkkeen hinnan ja korvauksen perusteen muodostumista koskevat täsmennykset.	STM	21	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei
136	HE	tupakkalain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta	Tupakkalain kokonaisuudistus, jolla mm. pannaan täytäntöön uusi tupakkadirektiivi (2014/40/EU).	STM	8	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei
137	HE	työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain, eläkesäätiölain, vakuutuskassalain ja merimieseläkelain muuttamisesta	Riski- ja vakavaraisuusarvion tekeminen säädetään em. lakeihin. Lisäksi työeläkevakuutusyhtiölain 5 a §:n määräaikaista mahdollisuutta käyttää velkarahoitusta asuntorakentamiseen jatketaan vuoteen 2019 hallitusohjelman mukaisesti	STM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
138	HE	laiksi Korean kanssa sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	Sopimus vaatii eduskunnan hyväksymisen ja lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset saatetaan voimaan blankettilailla.	STM	21	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
139	HE	laiksi Kansaneläkelaitoksesta annetun lain muuttamisesta	Tarkistetaan ja ajantasaistetaan säännökset, jotka koskevan Kelan henkilöstön palvelukseen perustuvan eläkevastuun kattamista. Rahastointiaste muutetaan vastaamaan eläkejärjestelmissä yleisesti käytössä olevaa tasoa	STM	21	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel- linen
140	HE	laiksi työntekijän eläkelain ja kansaneläkeindeksistä annetun lain muuttamisesta	Sosiaalietuuksien indeksikorotusten tekeminen niin, että tupakan ja alkoholin vaikutusta ei otettaisi indeksiä laskettaessa huomioon.	STM	25	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
141	HE	naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (tasa-arvolaki) ja tasa-arvovaltuutetusta annetun lain muuttamisesta	Tasa-arvovaltuutetun ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan toimivaltuuksiin lisättäisiin sovinto. Tasa-arvovaltuutettu voisi siten edistää osapuolten välistä sovintoa tasa-arvolakia koskevissa syrjintäasioissa ja lautakunta vahvistaa sovinnon, kuten yhdenvertaisuusasioissa on.	STM	22	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
142	HE	terveydensuojelulain muuttamisesta	Terveydensuojelulain ilmoitusmenettelyitä kevennettäisiin. Lisäksi terveydensuojelulain mukaisia suunnitteluvälitteitä kevennettäisiin sekä tarkistettaisiin kuntien suoritteiden maksullisuutta koskevia säännöksiä.	STM	26	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
143	HE	laeiksi lääkärin hyväksymisestä luokkaan A kuuluvien säteilylle altistuvien työntekijöiden terveydentilan seurannan suorittavaksi lääkäriksi ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 24 a §:n muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki lääkärin hyväksymisestä luokkaan A kuuluvien säteilylle altistuvien työntekijöiden terveydentilan seurannan suorittavaksi lääkäriksi ja muutettavaksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettua lakia.	STM	26	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
144	HE	Pohjoismaiden välillä eräiden terveyden- ja sairaanhoidon henkilöstöryhmien sekä eläinlääkäreiden yhteisistä pohjoismaisista työmarkkinoista tehdyn sopimuksen muuttamisesta tehdyn sopimuksen hyväksyminen sekä sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattaminen	Pohjoismaiden välillä eräiden terveyden- ja sairaanhoidon henkilöstöryhmien sekä eläinlääkäreiden yhteisistä pohjoismaisista työmarkkinoista tehdyn sopimuksen (ns. Arjeplog-sopimuksen) muuttamisesta tehtävän sopimuksen hyväksyminen sekä sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattaminen.	STM	24	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
145	HE	laiksi valtion osuudesta terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen kustannuksista annetun lain muutoksista	Laissa oleviin siirtymäsäännöksiin tehdään tarvittavat muutokset.	STM	13	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
146	HE	laiksi omaishoidon tuesta annetun lain muuttamisesta	HO-liitteen 6 mukaisesti kehitetään omaishoitajien ja vastaavien vapaaehtoishoitajien sekä perhehoitajien sijaisjärjestelyjä.	STM	17	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
147	HE	laiksi perhehoitolain muuttamisesta	HO-liitteen 6 mukaisesti kehitetään perhehoitoa erityisesti ikäihmisten hoidossa. Kehitetään perhehoitojärjestelmän ehtoja ja kannustimia ja siinä yhteydessä lisätään myös tukea: perhehoitajan palkkion mitoitus, täydennyskoulutus, työnohjaus.	STM	17	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
148	HE	biopankkilain muuttamisesta	Tavoitteena on valmistella tarvittavat muutokset biopankkilakiin ja tarvittaessa siihen liittyviin muihin lakeihin.	STM	26	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
149	HE	kudoslain muuttamisesta	EU:n komissio on antanut huhtikuussa 2015 kaksi uutta direktiiviä koskien kudospankkeja. Direktiivit tulee implementoida viimeistään 29.10.2016. Direktiivit edellyttävät joitakin muutoksia lakiin ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä sekä valtioneuvoston asetukseen ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä.	STM	21	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
150	HE	laiksi sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain kumoamisesta sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta	Sisältää myös sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 12 §:n 1 momentin muutoksen.	STM	5	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
151	HE	laiksi työntekijän eläkelain muuttamisesta	Täydennetään työeläkelainsäädäntöä pääsääntöisesti teknisillä muutoksilla, jotka liittyvät työeläkeuudistuksen toteuttamiseen.	STM	24	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
152	HE	laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta	Yksityisen työnantajan sosiaaliturvamaksua alennetaan 1,72 prosenttiyksiköllä. Nuorten naisten tasa-arvoista kohtelua ja työllistymistä edistetään tasaamalla perhevapaista työnantajille aiheutuvia kustannuksia 2 500 euron kertakorvauksella.	STM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
153	HE	laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta	Työttömyysturvalain muutoksella toteutetaan hallitusohjelman kirjaus työttömyysturvan uudistamisesta ja sitä kautta saatavasta 200 miljoonan euron säästöistä. Säästöt saadaan aikaan lyhentämällä työttömyysturvan kestoja, pidentämällä omavastuu-aikaa, alentamalla korotettua ansio-osaa ja poistamalla oikeus korotusosaan pitkän työuran jälkeen.	STM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
154	HE	laiksi työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain muuttamisesta sekä Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta	Työsuojeluviranomaisten tiedonsaantioikeuksia kehitetään harmaan talouden torjuntaan liittyen	STM	22	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
155	HE	laiksi vuokra-asuntojen rakentamislainojen lyhytaikaisesta korkotuesta	Luodaan hallitusohjelman mukaisesti uusi lyhytkestoisempi korkotukimalli nykyisen 40 vuoden korkotukijärjestelmän rinnalle. Uuden korkotukimallin tarkoituksena on monipuolistaa valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon rahoitusvaihtoehtoja ja lisätä kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tarjontaa kasvukeskuksissa.	YM	14	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
156	HE	valtion tukemaa vuokra-asuntotuotantoa koskevan yleishyödyllisyyslainsäädännön muuttamisesta	Muutetaan korkotuki- ja aravalainsäädännössä olevia ns. yleishyödyllisyysäännöksiä, jotka rajoittavat valtion tukemia vuokra-asuntoja omistavien yhteisöjen taloudellista ja muuta toimintaa. Hallitusohjelman mukaisesti omistajayhteisöjä koskevasta yleishyödyllisyysvaatimuksesta luovutaan uuden asuntotuotannon osalta ja rajoitusehdot muutetaan hankekohtaisiksi yleishyödyllisyysvaatimuksia kiristäen.	YM	14	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä
157	HE	laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan muutettavan haja-asutuksen jätevesien puhdistamisvaatimuksia koskevaa sääntelyä ennen vuotta 2004 rakennettujen kiinteistöjen osalta.	YM	23	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
158	HE	laiksi ympäristönsuojelulain 21 §:n ja 209 §:n muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan, että ympäristönsuojelulain mittausten ja tutkimusten laadunvarmistusta koskevaa säännöstä muutetaan poistamalla säännöksen asiasisällöstä vesien laadun tutkimiseen liittyvä kansallinen hyväksymismenettely. Muutoksen johdosta ehdotetaan poistettavan Suomen ympäristökeskukselta asiaa koskeva hyväksymistehtävä.	YM	5	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
159	HE	laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta	Lakiin tehdään tarvittavat tarkennukset ilmanlaatudirektiivin (2008/50/EY) toimeenpanon täydentämiseksi. Lakiin lisätään säännökset ilman epäpuhtauksia koskevista yhtenäisistä ilmansuojelusuunnitelmista ja valtioiden rajat ylittävästä ilman pilaantumisesta	YM	24	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei
160	HE	laiksi kemikaalilain muuttamisesta	Lakia ehdotetaan muutettavaksi sen toimeenpanosta saatujen käytännön kokemusten perusteella ja EU:n biosidiasetuksen muutoksen johdosta. Ehdotuksen tärkein tavoite on varmistaa, ettei maanviljelijöille, jotka ovat suorittaneet kasvisuojelulain edellyttämän kasvisuojeluaineita koskevan tutkinnon, synny veloitetta suorittaa ammattimaisen tuholäistorjujan pätevyyttä.	YM	11	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä
161	HE	laiksi asuntosäästöpalkkiolain 3 ja 7 §:n muuttamisesta	ASP-sopimuksen teon alaikäraja alennetaan 18 vuodesta 15 vuoteen hallitusohjelmassa edellytetyllä tavalla. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.4.2016.	YM	2	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	Kiireel-linen
162	HE	laeiksi maankäyttö- ja rakennuslain ja Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain 3 §:n muuttamisesta	Lakiin lisätään aluevesiä ja talousvyöhykettä koskevat merialuesuunnittelua koskevat säännökset. Merialuesuunnitelmien laatimisesta vastaavat ne maakuntien liitot, joiden alueeseen kuuluu aluevesiä. Ympäristöministeriön tehtävänä olisi merialuesuunnittelun yleinen kehittäminen ja ohjaus sekä yhteistyö naapurimaiden kanssa. Esityksellä pannaan täytäntöön Euroopan Unionin direktiivimerten aluesuunnittelun puitteista (2014/89/EU).	YM	14	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei